

**RELATIONSHIPS AMONG STRESSFUL LIFE EVENTS,
ROLE STRAIN, HEALTH STATUS, AND
DEPRESSION IN POSTMENOPAUSAL WOMEN**

ORAWAN CHUROEK

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF NURSING SCIENCE
(PSYCHIATRIC-MENTAL HEALTH NURSING)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2005**

**ISBN 974-04-6084-4
COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY**

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียดในชีวิต ความตึงเครียดในบทบาท ภาวะสุขภาพกับภาวะซึมเศร้าของสตรีหลังหมดประจำเดือน (RELATIONSHIPS AMONG STRESSFUL LIFE EVENTS, ROLE STRAIN, HEALTH STATUS, AND DEPRESSION IN POSTMENOPAUSAL WOMEN)

อรรวรรณ ชุกฤษ์ 4536795 NSPS / M

พย.ม. (สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ประภา ยุทธไตร, พย.ค., จารุวรรณ ด.สกุล, ศส.ม.(การแพทย์จิตภาพ), อติรัตน์ วัฒนไพลิน, กศ.ค.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียดในชีวิต ความตึงเครียดในบทบาท ภาวะสุขภาพ กับภาวะซึมเศร้าของสตรีหลังหมดประจำเดือน

กลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีหลังหมดประจำเดือนที่มีอายุน้อยกว่า 60 ปีที่ขาดประจำเดือนนานติดต่อกันเกิน 12 เดือน และอาศัยอยู่ในเขตชุมชนดินแดง (การเคหะแห่งชาติ) กรุงเทพมหานคร จำนวน 100 ราย เก็บข้อมูลระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2547 ถึงเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 โดยใช้แบบสอบถาม 5 ชุด คือ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียดในชีวิต ความตึงเครียดในบทบาท การรับรู้ภาวะสุขภาพ และภาวะซึมเศร้า วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 28 มีภาวะซึมเศร้า มีคะแนนเฉลี่ยสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียดในชีวิต = 30.17 (SD=5.98, median=62.5), ความตึงเครียดในบทบาท=109.22 (SD=16.87, median=132) และการรับรู้ภาวะสุขภาพ= 91.00 (SD=14.53, median=78) สถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียดในชีวิตและความตึงเครียดในบทบาทมีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาวะซึมเศร้า ($r = .566, .374, P < .01$) ภาวะสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางลบกับภาวะซึมเศร้า ($r = -.411, P < .01$)

จากผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า พยาบาลจิตเวชและทีมสุขภาพมีบทบาทสำคัญในการป้องกันภาวะซึมเศร้าในสตรีหลังหมดประจำเดือนโดยเตรียมให้สตรีหลังหมดประจำเดือนมีความเข้าใจและสามารถจัดการกับสถานการณ์ความเครียดในชีวิตและความตึงเครียดในบทบาทในระยะหลังหมดประจำเดือนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

RELATIONSHIPS AMONG STRESSFUL LIFE EVENTS, ROLE STRAIN,
HEALTH STATUS, AND DEPRESSION IN POSTMENOPAUSAL WOMEN

ORAWAN CHUROEK 4536795 NSPS / M

M.N.S. (PSYCHIATRIC- MENTAL HEALTH NURSING)

THESIS ADVISORS: PRAPA YUTTATRI, D.N.S., JARUWAN T.SKUL, M.S.W.,
ATIRAT WATTANAPAILIN, Ed.D.

ABSTRACT

This study was a descriptive research aiming to investigate the relationships among stressful life events, role strain, health status and depression in postmenopausal women.

The sample was 100 postmenopausal women, age less than 60 years who have not had menstruation for at least 12 consecutive months and lived in Dindaeng Community (National Housing Authority), Bangkok. Data were collected by interview from December 2004 to February 2005. The research instrument composed of five questionnaires including Personal information questionnaire, the Stressful Life Events Scale, the Women's Role Strain Inventory, the General Health Perception Battery and the Center for Epidemiologic Studies Depression Scale. Statistical analyses used were percentage, mean, standard deviation, and Pearson's Product Moment Correlation.

The result revealed that 28 percent of the sample had depression, the mean scores of stressful life events was 30.17 (SD =5.98, median=62.5), role strain was 109.22 (SD=16.87, median=132), and health status was 91.00 (SD=14.53, median=78). Stressful life events and role strain had a positive correlation with depression ($r = .566, .374, p < .01$). Health status was negatively correlated with depression ($r = -.411, p < .01$).

The results of this study indicated that psychiatric nurses and other healthcare professionals have an important role in preventing depression in postmenopausal women. These women should be prepared to have a better understanding of stressful life events and/or role strains that they may encounter during the period of postmenopause so that they can effectively overcome stressful life events and be able to manage their role strain when they actually encounter that period of life.

KEY WORDS: STRESSFUL LIFE EVENTS/ ROLE STRAIN/ HEALTH
STATUS / DEPRESSION/ POSTMENOPAUSAL WOMEN

96 P. ISBN 974-04-6084-4